

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Rozpočet potřeby startovního kapitálu

Pracovní list (1)

6BMMS1

Management malého a středního podniku

Jana Pevná

2018

1 Rozpočet potřeby startovního kapitálu

Úkolem **rozpočtu potřeby startovního kapitálu** je **kvantifikace a specifikace peněžních prostředků, které budou sloužit k úhradě administrativních** aktů spojených se založením, k vytvoření věcných předpokladů výroby nebo poskytování služeb. V souvislosti s částkou nutnou k zahájení podnikatelské činnosti se také hovoří o tzv. **potřebě startovního kapitálu**.

Při tvorbě zakladatelského rozpočtu se postupuje v těchto krocích (Veber, Srpová et al., 2012):

- sestavení přehledu plánovaných výdajů souvisejících se zahájením podnikání a běžným chodem;
- provnání součtu plánovaných výdajů s volnými peněžními prostředky, které má podnikatel k dispozici;
- v případě, že není dostatek peněžních prostředků k podnikatelské činnosti, je potřeba hledat další zdroje financování (a doplnit přehled plánovaných výdajů o odhadované splátky jistin a úroků);
- sestavení zahajovací rozvahy.

Tabulka 1 Přehled stádií zahájení podnikatelské činnosti. Režim financování a rozpočet potřeby startovního kapitálu

Stádia	Režim financování	Rozpočet
1. Založení	Ze startovního kapitálu	Rozpočet potřeby startovního kapitálu
2. Zahájení podnikatelské činnosti		
3. Stabilizace podnikatelské činnosti	Běžné financování	Rozpočet nákladů, výnosů, výsledku hospodaření

Zdroj: Veber, Srpová et al. (2012)

Struktura **rozpočtu potřeby startovního kapitálu** není nijak závazně upravena, proto může být sestaven v různé formě, v různé míře podrobnosti.

Tabulka 2 Ukázka rozpočtu potřeby startovního kapitálu – do doby prvního inkasa (pro obchodní korporaci, účetní jednotku).

Ozn.	Položka	Kč
A.	Výdaje na založení	
	Poradenské služby, odměny za zprostředkování	
	Složení základního kapitálu	
	Poplatky (soudní – zápis do obchodního rejstříku; správní – ohlášení živnosti)	
	Ostatní	
A.	Celkem výdaje na založení	
B.	Peněžní prostředky určené na zahájení podnikatelské činnosti (tj. výdaje náběhové fáze – do prvního peněžního příjmu; jedná se o financování provozní činnosti do doby, než bude zabezpečeno financování z tržeb) Tj. běžný chod firmy se neobejde bez profinancování provozních nákladů – je třeba uvažovat minimálně s obdobím, dokud nepřijdou první inkasované tržby	
	Spotřeba materiálu (DHM, pohonné hmoty, obaly, tiskopisy), osobní náklady	
	Spotřeba energie, plynu, vodné	
	Finanční náklady (náklady peněžního styku, zejm. bankovní výlohy, pojistné) atd.	
	Ostatní	
B.	Celkem peněžní prostředky na zahájení podnikatelské činnosti	
	Peněžní prostředky na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	
	Stavby, pozemky, stroje, přístroje a zařízení, dopravní prostředky, technické vybavení, administrativní zabezpečení (jak si opatří – nákup x pronájem x leasing)	
C.	Celkem dlouhodobý hmotný, nehmotný majetek	
D.	Oběžná aktiva celkem (zásoby materiálu, zboží...)	
E.	POTŘEBA STARTOVNÍHO KAPITÁLU (A+B+C+D)¹	

Zdroj: vlastní zpracování

Založení firmy a nezbytné výdaje spojené se zahájením podnikání lze financovat ze zdrojů vlastních (vkladů) a cizích zdrojů (úvěry, zápůjčky, leasing...). O použití jednotlivých zdrojů financování se rozhodujeme na základě jejich dostupnosti a také finančních nároků na pořízení a splácení.

Po zjištění potřeby finančních prostředků nutných na založení firmy a zahájení podnikatelské činnosti a zjištění potřeby a struktury zdrojů financování **sestavíme plán zahajovací rozvahy** (zde pro účetní jednotku viz dále).

¹ Je možné počítat i s určitou rezervou.

K datu zápisu do obchodního rejstříku (ke dni vzniku) se sestavuje **zahajovací rozvaha**, která ve zjednodušené struktuře obsahuje níže uvedené položky aktiv a pasiv.

Tabulka 3 Zahajovací rozvaha (základní položky)

AKTIVA CELKEM	PASIVA CELKEM
Pohledávky za upsaný základní kapitál	Zapsaný základní kapitál v obchodním rejstříku
Splacené vklady na BÚ	

Poznámka: Podle § 127 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále také jen „NOZ“), za právnickou osobu lze jednat jejím jménem již před jejím vznikem. Kdo takto jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně.

Právnická osoba může účinky těchto jednání pro sebe do tří měsíců od svého vzniku převzít. V takovém případě platí, že je z těchto jednání oprávněna a zavázána od počátku. Převezme-li je, dá dalším zúčastněným najevo, že tak učinila.

*Tzn., že po vzniku obchodní společnosti na tuto **přecházejí pouze ty výdaje spojené se založením do dne jejího vzniku, které výslovně převezme do tří měsíců od svého vzniku.***

Účetní jednotce tedy není možné výdaje spojené s jejím založením automaticky přiřadit, a vlastně jejich celková výše nemusí být ke dni vzniku ani známa.

2 Rozpočet běžného financování – zde pro účetní jednotku²

Vedle tvorby rozpočtu potřeby startovního kapitálu je nutné naplánovat předpokládané **výnosy, náklady a výsledek hospodaření (tj. vytvořit plán výkazu zisku a ztráty)** v prvních měsících a letech podnikatelské činnosti.

Na základě těchto propočtů lze odpovědět na otázku, zda a za jak dlouho splatíme cizí zdroje (např. úvěr, pokud jsme jej využili) a jaká je návratnost vlastních zdrojů, které jsme vložili do podnikání.

Kromě plánového výkazu zisku a ztráty se doporučuje **sestavit plán peněžních toků** (uvědomíme si rozdíly mezi náklady a výdaji a také mezi výnosy a příjmy).

Oba výkazy bychom měli pro 1. rok podnikání plánovat měsíčně (příp. čtvrtletně). Pro další období stačí sestavit plánované výkazy v ročních intervalech.

² Veber, Srpová et al. (2012, s. 95).

3 Úročená zápůjčka společníka do společnosti s ručením omezeným

Společníci společnosti s ručením omezeným řeší finanční situaci společnosti poskytnutím vlastních peněžních prostředků, a to obvykle na **základě smlouvy o zápůjčce**. Např. společník s. r. o. – fyzická osoba, nepodnikatel – půjčí společnosti potřebné peněžní prostředky.

Alternativou bezplatného poskytnutí peněžních prostředků s. r. o. může být **peněžní příplatek společníka s. r. o. mimo základní kapitál**.

Nový občanský zákoník, tj. zákon č. 89/2012 Sb. (dále také jen „NOZ“) upravuje:

- v § 2390 až 2394 smlouvu o zápůjčce,
- v § 2395 až § 2400 smlouvu o úvěru.

Smlouva o zápůjčce

Zápůjčka § 2390 NOZ

Přenechá-li zapůjčitel vydlužiteli zastupitelnou věc tak, aby ji užil podle libosti a po čase vrátil věc stejného druhu, vznikne smlouva o zápůjčce.

§ 2391 (1) Má-li se peněžitá zápůjčka vrátit v jiné měně, než v jaké byla dána, splatí vydlužitel zápůjčku tak, aby se to, co se vrací, hodnotou rovnalo tomu, co bylo dáno. Zápůjčka se splácí v měně místa plnění.

(2) Při nepeněžitě zápůjčce se vrací věc stejného druhu, jaká byla zápůjčkou dána; nezáleží na tom, zda její cena mezitím stoupla nebo klesla.

§ 2392(1) Při peněžitě zápůjčce lze ujednat úroky. Totéž platí o zápůjčce poskytnuté v cenných papírech.

(2) Při nepeněžitě zápůjčce lze ujednat místo úroků plnění přiměřeného většího množství nebo věcí lepší jakosti, ale téhož druhu.

§ 2393 (1) Neurčí-li smlouva, kdy má být zápůjčka vrácena, je splatnost závislá na vypovězení smlouvy. Není-li o výpovědi ujednáno nic jiného, je výpovědní doba šest týdnů.

(2) Nejsou-li ujednány úroky, může vydlužitel zápůjčku splatit i bez výpovědi.

Smlouva o úvěru (§ 2395)

Oproti minulosti dochází ke změně označení stran:

- věřitel se označuje **úvěrující**
- dlužník se označuje **úvěrovaný**

Smlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky. Úvěrující poskytne úvěrovanému peněžní prostředky na základě jeho žádosti v době určené v žádosti. Úvěrovaný vrátí úvěrujícímu poskytnuté peněžní prostředky v dohodnuté době, jinak do měsíce ode dne, kdy byl o vrácení požádán (úvěrovaný vrátí peněžní prostředky v měně, ve které mu byly poskytnuty a v téže měně platí i úroky)

Porovnání smlouvy o úvěru a smlouvy o zápůjčce

	Smlouva o zápůjčce	Smlouva o úvěru
Smluvní strany	Zapůjčitel a vydlužitel	Úvěrující a úvěrovaný
Předmět smlouvy	Zastupitelné věci	Peníze
Vznik smluvního vztahu	Přenecháním věci	Účinností smlouvy

Úloha 1 Jak bude zaúčtována zápůjčka od společníka ve společnosti s ručením omezeným?³

a) Společník pan Chytrý zapůjčí peníze spol. s r. o.

Účetní operace ve spol. s r. o.	Účtování
VBÚ – přijaté zapůjčené peníze od společníka	MD 221 – Bankovní účty
	D 365 – Ostatní závazky ke společníkům
VÚD - úroky	MD 562 – Úroky
	D 365 – Ostatní závazky ke společníkům

Poznámka: Úroky musí být zahrnuty ve výsledku hospodaření v období, ke kterému se úrok vztahuje.

b) Zápůjčka společnosti XY, s. r. o., od fyzické osoby, která není společníkem

Účetní operace ve spol. s r. o.	Účtování
VBÚ – přijetí zápůjčky	MD 221 – Bankovní účty
	D 379 – Jiné závazky (479 Ostatní dlouhodobé závazky)
VÚD – úroky	MD 562 – Úroky
	D 379 – Jiné závazky

Poznámka: Pro splatnost zápůjčky kratší než 1 rok použijeme účet 379 – Jiné závazky. Pro splatnost zápůjčky delší než 1 rok použijeme účet 479 – Ostatní dlouhodobé závazky.

Literatura:

Veber, J., Srpová, J. a kol. (2012). Podnikání malé a střední firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2409-6.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: Sbírka zákonů. 3. 2. 2012. Částka 33. ISSN 1211-1244.

³ Účtování viz literatura k předmětu 6BZFU1 Základy finančního účetnictví